

Pieczętka szkoły

Kod ucznia	Suma punktów
------------	--------------

KONKURS GEOGRAFICZNY
DLA UCZNIÓW SZKÓŁ PODSTAWOWYCH
WOJEWÓDZTWA WARMIŃSKO-MAZURSKIEGO
W ROKU SZKOLNYM 2018/2019
ETAP WOJEWÓDZKI

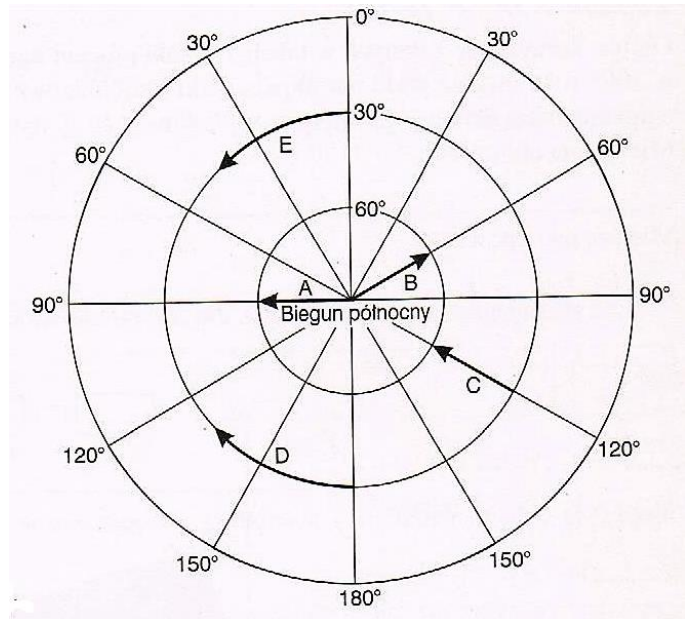
Instrukcja dla ucznia:

- Test konkursowy zawiera **23** zadania. Na ich rozwiązanie masz **90** minut.
- Możesz uzyskać maksymalnie **80** punktów.
- Możesz korzystać tylko z przyborów do pisania (pióra lub długopisu) oraz linijki lub ekierki.
- Pisz czytelnie.
- Odpowiadaj zgodnie z poleceniem, np. jeżeli masz skreślić, tzn., że masz skreślić, a nie podkreślić.
- Odpowiedzi udzielane przy pomocy ołówka nie będą oceniane.
- Nie używaj korektora, a błędne zapisy wyraźnie przekreśl symbolem „ X ”.
- Wyłącz telefon komórkowy i oddaj opiekunowi lub połów w wyznaczonym przez Komisję miejscu.
- **Powodzenia!**

Zadanie 1. (0 - 3 pkt.)

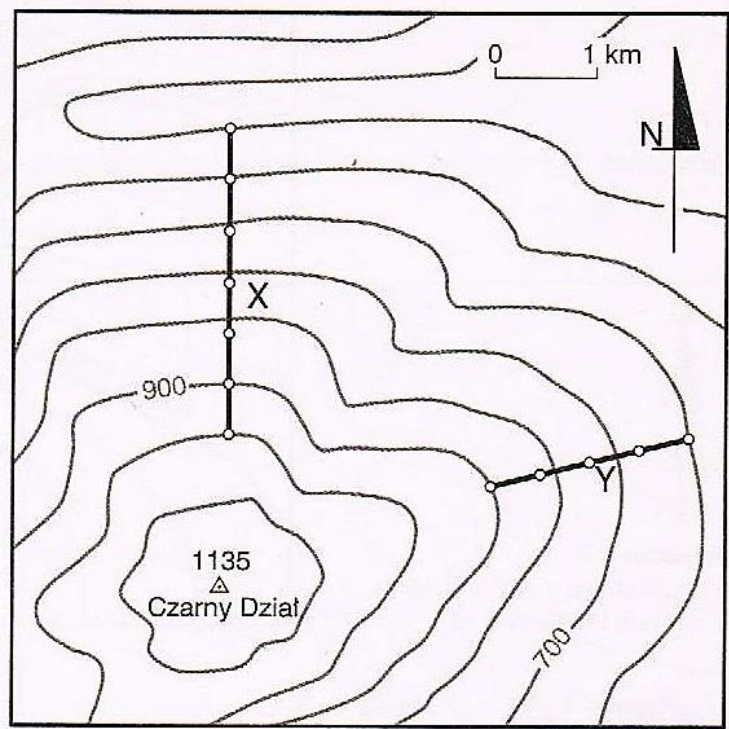
Wpisz do tabeli kierunki świata, które wskazują strzałki narysowane na siatce południków i równoleżników.

Litery strzałek	Kierunki
A	
B	
C	
D	
E	

Zadanie 2. (0 - 4 pkt.)

Wykonaj zadania w oparciu o mapę poziomicową.

Uzupełnij zdania.

1. Poziomice na mapie wykreślono cometrów.
2. Dolna stacja wyciągu X znajduje się na wysokości m n.p.m.
3. Górna stacja wyciągu Y znajduje się na wysokości m n.p.m.
4. Oblicz wysokość względną pomiędzy stacją dolną a stacją górną wyciągu.

Obliczenia:

Wynik:.....

Zadanie 3. (0 - 3 pkt.)

Wpisz w wolne miejsca brakujące nazwy er i okresów geologicznych.

Ery	Okresy
Kenozoiczna	Czwartorzęd
	Neogen
	Paleogen
	Kreda
	Trias
Paleozoiczna	
	Karbon
	Sylur
	Kambr

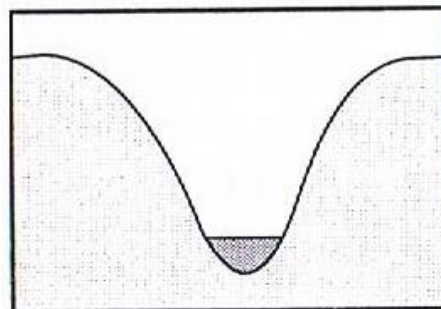
Zadanie 4. (0 - 6 pkt.)

Rozpoznaj formy terenu przedstawione na rysunkach oraz **podaj** nazwy procesów w wyniku których one powstały.

a) Forma:

Proces:

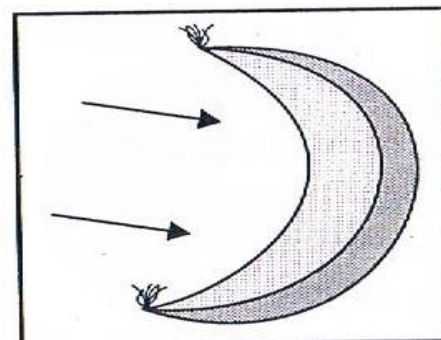
.....

b) Forma:

Proces:

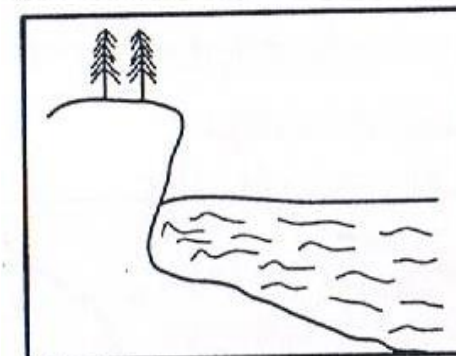
.....

c) Forma:

Proces:

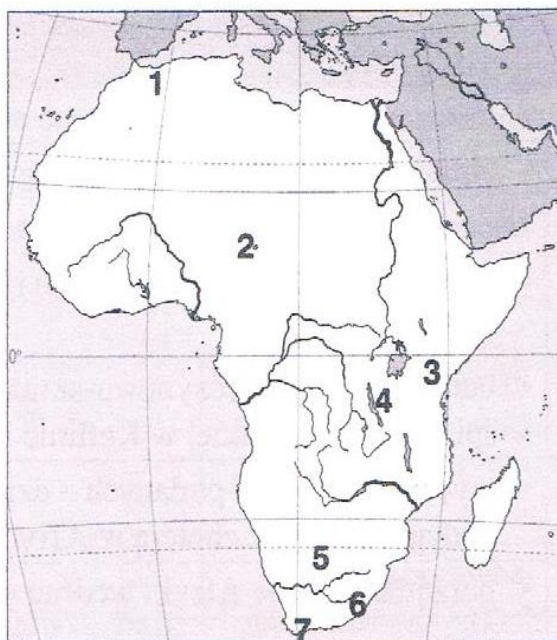
.....

Zadanie 5.(0 - 3 pkt.)

Obok wpisanych nazw obiektów geograficznych **wpisz** cyfry, którymi oznaczono na mapie ich położenie .

Obiekt geograficzny	Cyfra na mapie
Góry Smocze	
Góry Atlas	
Kotlina Czad	
Kotlina Kalahari	
Przylądek Igielny	
Kilimandżaro	
Tanganika	

Zadanie 6.(0 - 2 pkt.)

Nil jest najdłuższą rzeką na kontynencie Afryki. Jej rzeczywista długość wynosi 6671 km. **Oblicz** długość tej rzeki na mapie w skali 1 : 20 000 000.

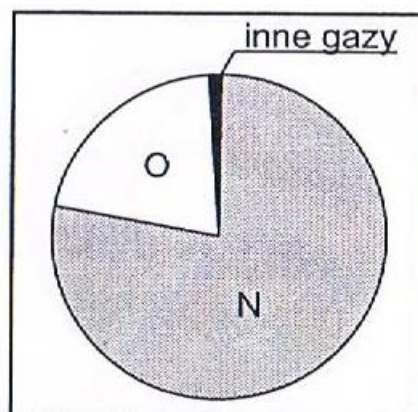
Obliczenia:

Wynik:

Zadanie 7.(0 - 1 pkt.)

Odczytajz diagramu udział azotu w powietrzu atmosferycznym. Azot stanowi (**zakreśl** prawidłową odpowiedź):

- a) 90 %, c) 50 %,
- b) 78 %, d) 21 % powietrza atmosferycznego

Zadanie 8. (0 - 1 pkt.)

Posługując się mapą klimatyczną Europy **wykaż** związek między szerokością geograficzną a temperaturą powietrza atmosferycznego.

Związek:

.....

.....

.....

.....

.....

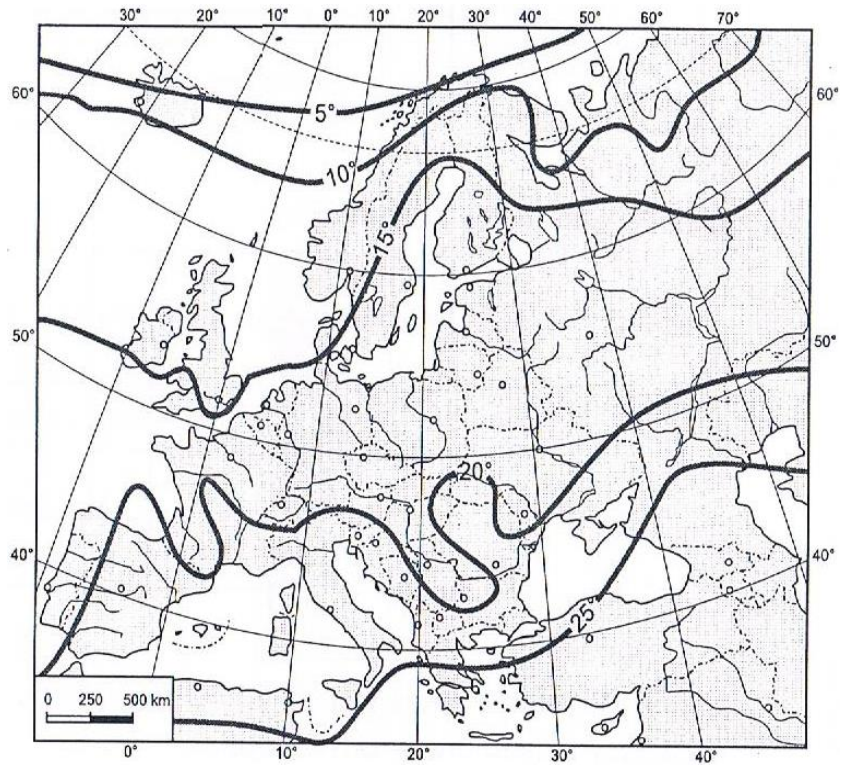
.....

.....

.....

.....

.....

Zadanie 9. (0 - 3 pkt.)

Na podstawie opisów **rozpoznaj** i **wpisz** do tabeli typ genetyczny jezior wybierając spośród zaproponowanych poniżej.

Typy genetyczne jezior: *przybrzeżne, polodowcowe, krasowe, kosmiczne, deltowe, starorzecze.*

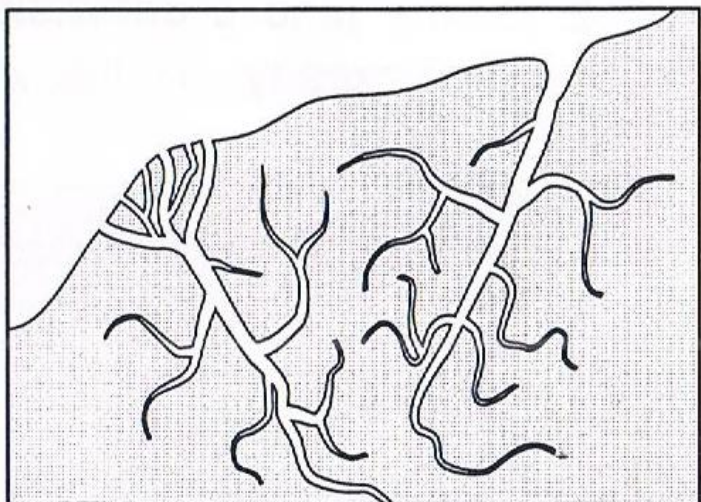
Opis jezior	Typ genetyczny jezior
Jeziora, których pochodzenie związane jest z niszczącą lub budującą działalnością lądolodu.	
Jeziora powstałe na skutek odcięcia mierzeją od morza dawnych zatok.	
Jeziora powstałe w odciętych odcinkach koryt rzecznych.	

Zadanie 10. (0 - 4 pkt.)

Na rysunku przedstawiono dwa systemy rzeczne.

Zaznacz:

- a) cyfrą 1 jedną rzekę główną,
- b) cyfrą 2 wybrany prawy dopływ rzeki głównej,
- c) literą A ujście lejkowate (estuarium),
- d) literą B ujście deltowe,
- e) linią ciągłą dział wodny.

Uwaga: *Zadania należy wykonać bardzo dokładnie i starannie.*

Zadanie 11 (0 - 3 pkt.)

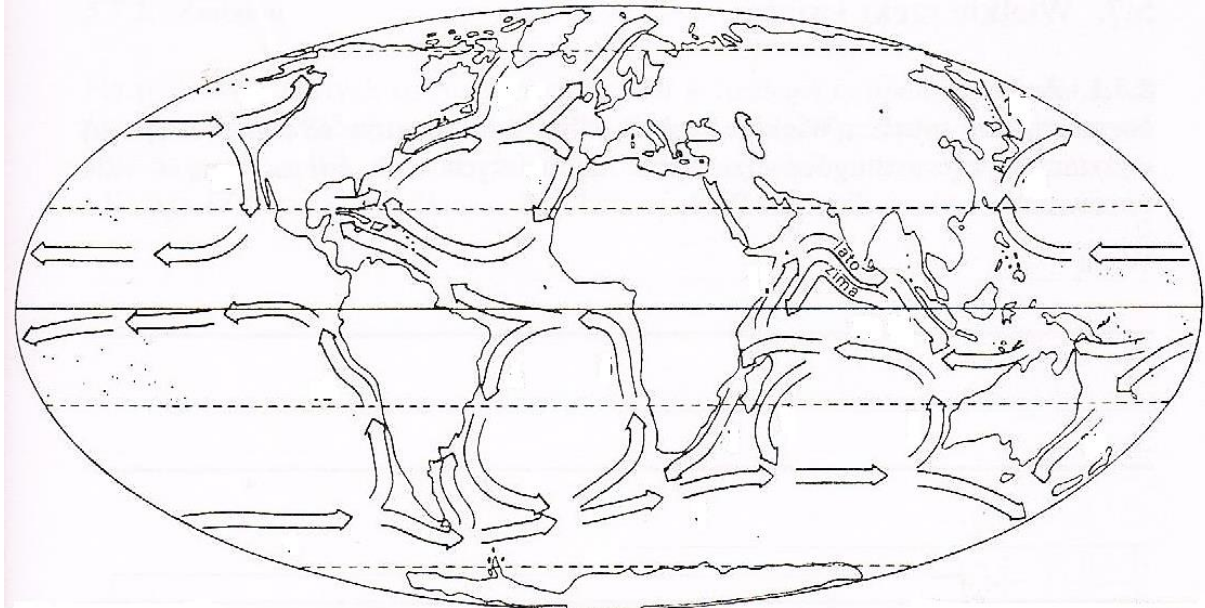
Znajdź błędne informacje zawarte w poniższym tekście. **Wpisz** informacje błędne do tabeli i zaproponuj poprawne odpowiedzi.

„W Polsce dominującymi glebami są gleby brunatne i gleby tundrowe powstałe na polodowcowych piaskach i glinach. Najbardziej żyznymi glebami są czarnoziemy, występujące na Wyżynie Lubelskiej oraz w okolicach Sandomierza, Opola i Krakowa. Na gliniastych obszarach Kujaw, na zachód od Warszawy, w okolicach Szczecina, Poznania oraz na Nizinie Śląskiej występują czarne ziemie. W dolinach rzek, szczególnie na Żuławach występują mało żyzne mady. Gleby bagienne powstały w dolinach rzek, m.in. w dolinie Biebrzy. Rędziny wytworzyły się na granitowym podłożu Wyżyny Małopolskiej i Lubelskiej.”

Lp.	Określenia błędne	Określenia prawidłowe
Np.	żyzne bielice	mało żyzne bielice
1.		
2.		
3.		

Zadanie 12.(0 - 8 pkt.)

Wykonaj zadania wykorzystując poniższą mapę.

- a) Zaznacz na mapie cyframi (1,2,3) trzy ciepłe prądy i **uzupełnij** tabelę.
b) Zaznacz na mapie dużymi literami (A, B, C) trzy prądy zimne i **uzupełnij** tabelę.

Cyfry	Nazwa prądu ciepłego	Duże litery	Nazwa prądu zimnego
1		A	
2		B	
3		C	

- c) Na podstawie mapy i własnej wiedzy **podkreśl** właściwą odpowiedź tak, żeby zdanie było poprawne
- Ochładzane są przez prądy *południowo-zachodnie* / *południowo – wschodnie* wybrzeża Australii.
 - Ogrzewane przez prądy są głównie wybrzeża *wschodnie* / *zachodnie* kontynentów.
 - Zimne prądy na półkuli południowej płyną w kierunku *północnym* / *południowym*.
 - W sąsiedztwie prądów *ciepłych* / *zimnych* opady są na ogół *duże* / *małe* , a w sąsiedztwie prądów *ciepłych* / *zimnych* opady są na ogół *duże* / *małe*.

Zadanie 13.(0 - 3 pkt.)

W tabeli podano cechy wybranych regionów geograficznych Stanów Zjednoczonych. Na ich podstawie **rozpoznaj** wymienione regiony i **wpisz** do tabeli odpowiednie oznaczenia literowe (A – E).

Regiony:

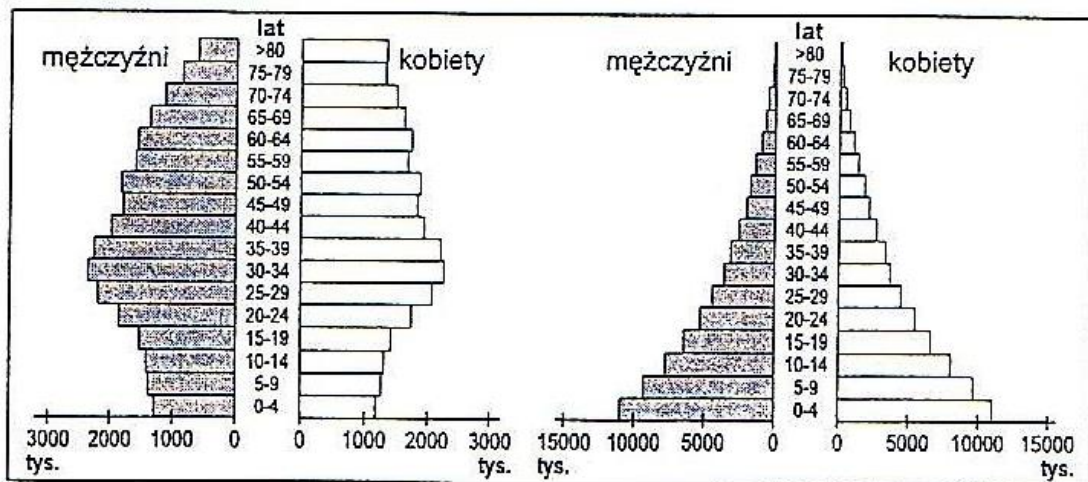
- Nizina Atlantycka
- Nizina Zatokowa
- Appalachy
- Wielkie Równiny
- Kordyliery.

Lp.	Cechy regionu	Oznaczenie regionu
1.	Góry sfałdowane w paleozoiku zawierają wiele cennych surowców mineralnych, np. węgiel kamienny, rudy żelaza.	
2.	Głównymi miastami regionu są Nowy Orlean i Huston.	
3.	Region porośnięty jest prerią, na której odbywa się wypas bydła.	
4.	Region położony na granicy płyty kontynentalnej i oceanicznej, wykazujący aktywność sejsmiczną i wulkaniczną.	
5.	Region, do którego dopłynęli pierwsi osadnicy z Europy.	

Zadanie 14.(0 - 3 pkt.)

Poniżej przedstawiono piramidy ludności Nigerii i Włoch.

- a) **Wpisz** w oznaczone kropkami miejsca nazwy państw, których społeczeństwa charakteryzują zamieszczone piramidy.

1. 2.

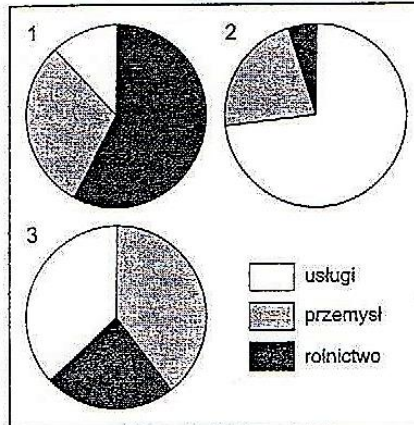
b) W podanych zdaniach **skreśl** błędne określenia.

1. W państwie o wysokim przyroście naturalnym największą grupę stanowią ludzie *młodzi /starzy*.
2. Piramida wieku kraju, który cechuje niski przyrost naturalny ma podstawę *wąską / szeroką*.

Zadanie 15.(0 - 2 pkt.)

Przyporządkuj diagramy przedstawiające strukturę zatrudnienia ludności do wymienionych w tabeli krajów.

Kraj	Numer diagramu
Indie	
USA	
Polska	

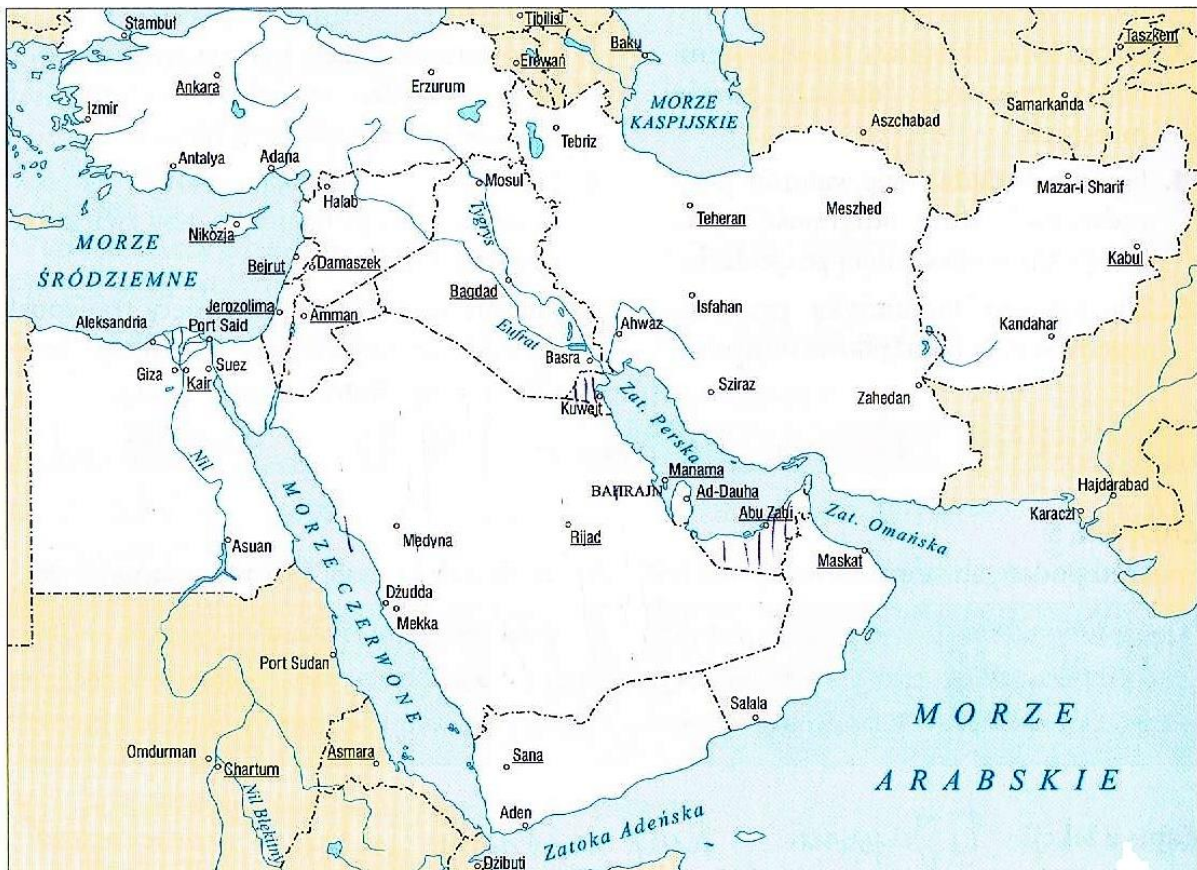

Zadanie 16.(0 - 4 pkt.)

Na podstawie poniższej mapy i własnej wiedzy wykonaj zadania.

Mapa przedstawia państwa Bliskiego Wschodu.

- a) **Wymień** w wyznaczonym miejscu pod mapą i **zaznacz** na mapie trzy państwa Bliskiego Wschodu będące największymi producentami i eksporterami ropy naftowej na świecie.

Państwa o największym wydobyciu ropy naftowej:

1.
2.
3.

b) Na Bliskim Wschodzie dominują pustynie. **Wymień** trzy przykłady wpływu środowiska przyrodniczego na życie ludności i gospodarkę tego regionu.

1.
2.
3.

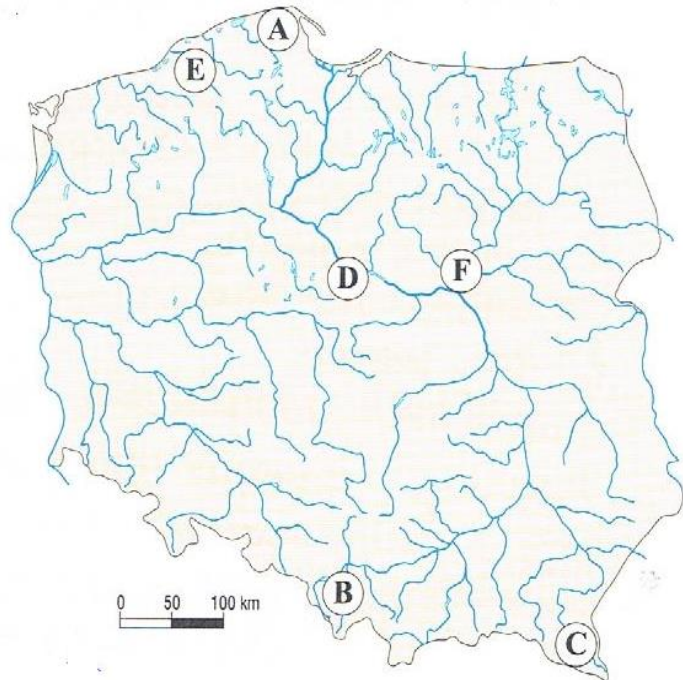
Zadanie 17.(0 - 4 pkt.)

Na mapie konturowej oznaczono literami rozmieszczenie wybranych hydroelektrowni, których nazwy umieszczono poniżej.

Hydroelektrownie: *Włocławek, Tresna, Porąbka-Żar, Solina, Rożnów, Żarnowiec, Żydowo, Dębe nad Jeziorem Żegrzyńskim*

a) **Uzupełnij** tabelę **wpisując** bok liter nazwy miejscowości, w których zlokalizowano oznaczone hydroelektrownie.

Litera	Nazwa miejscowości
A.	
B.	
C.	
D.	
E.	
F.	

b) **Wymień** główną przyczynę, która zdecydowała o rozmieszczeniu tych hydroelektrowni.

-
-
-

Zadanie 18.(0 - 3 pkt.)

Wśród podanych działów gospodarki **podkreśl** te, które zaliczysz do usług.

rybołówstwo, łączność, leśnictwo, wymiar sprawiedliwości, budownictwo, ochrona zdrowia, turystyka, rolnictwo, ubezpieczenia, edukacja, żegluga śródlądowa.

Zadanie 19.(0 - 3 pkt.)

Uzupełnij tabelę. **Przyporządkuj** każdemu okręgowi przemysłowemu charakterystyczne dla niego czynniki lokalizacji przemysłu. Wykorzystaj wszystkie określenia.

Czynniki lokalizacji: *baza energetyczna, baza surowcowa, korzyści aglomeracji, rynek zbytu, siła robocza, zasoby wodne, infrastruktura techniczna.*

Nazwa okręgu	Czynniki lokalizacji
Moskiewski	
Uralski	

Zadanie 20.(0 - 3 pkt.)

Wskaż związki zachodzące pomiędzy elementami środowiska przyrodniczego Australii. **Uzupełnij** tabelę **wpisując** obok litery odpowiednią cyfrę i w ten sposób połącz w pary przyczyny ze skutkami.

Przyczyny:

Skutki:

A. Australia leży na półkuli południowej.	1. Wzrost rocznej sumy opadów atmosferycznych na wschodnich wybrzeżach kontynentu.
B. Na rozległym terytorium Australii występuje stały wyż baryczny.	2. Najcieplejszymi miesiącami są grudzień, styczeń, i luty.
C. Prąd morski Wschodnioaustralijski. okresowych.	3. Mało stałych rzek, występowanie rzek
D. Wczesne odizolowanie Australii od pozostałych kontynentów.	4. Roczna suma opadów atmosferycznych na rozległych obszarach środkowej Australii nie przekracza 300 mm.
E. Niewielka roczna suma opadów atmosferycznych na znacznym obszarze kontynentu.	5. Występowanie endemitów.

A		B		C		D		E	
---	--	---	--	---	--	---	--	---	--

Zadanie 21.(0 - 4 pkt.)

W rozwoju turystyki dużą rolę odgrywają obszary o najcenniejszych walorach przyrodniczych Polski, np. parki narodowe.

Uzupełnij tabelę. Do każdego opisu **przyporządkuj** nazwę parku narodowego, którego on dotyczy.

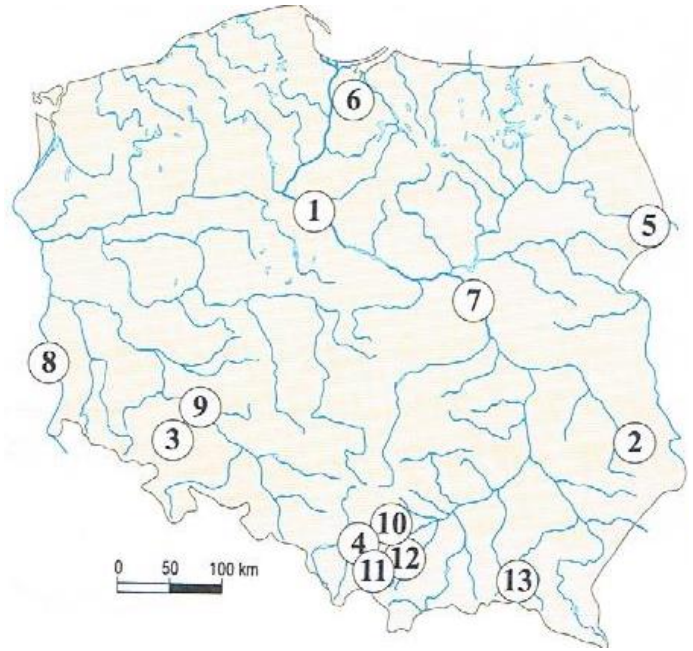
Parki narodowe: *Słowiński Park Narodowy, Tatrzański Park Narodowy, Woliński Park Narodowy, Kampinoski Park Narodowy, Pieniński Park Narodowy, Białowiecki Park Narodowy, Karkonoski Park Narodowy.*

Lp.	Opis parku narodowego	Nazwa parku narodowego
1.	Część największego na Niżu Środkowoeuropejskim kompleksu leśnego, którego symbolem jest żubr.	
2.	Teren znajdujący się w obrębie puszczy na północny zachód od Warszawy. Występują tutaj wydmy śródlądowe, bagna i torfowiska.	
3.	Obszar nad jeziorami Łebsko i Gardno, w którym występują ruchome wydmy nadmorskie.	
4.	Region o krajobrazie alpejskim. Żyją tu m.in. kozice i świstaki.	
5.	Na obszarze parku znajduje się jedyne piętro roślinności alpejskiej w Sudetach. Znajdują się tutaj samotne granitowe skały i kotły polodowcowe.	

Zadanie 22.(0 - 6 pkt.)

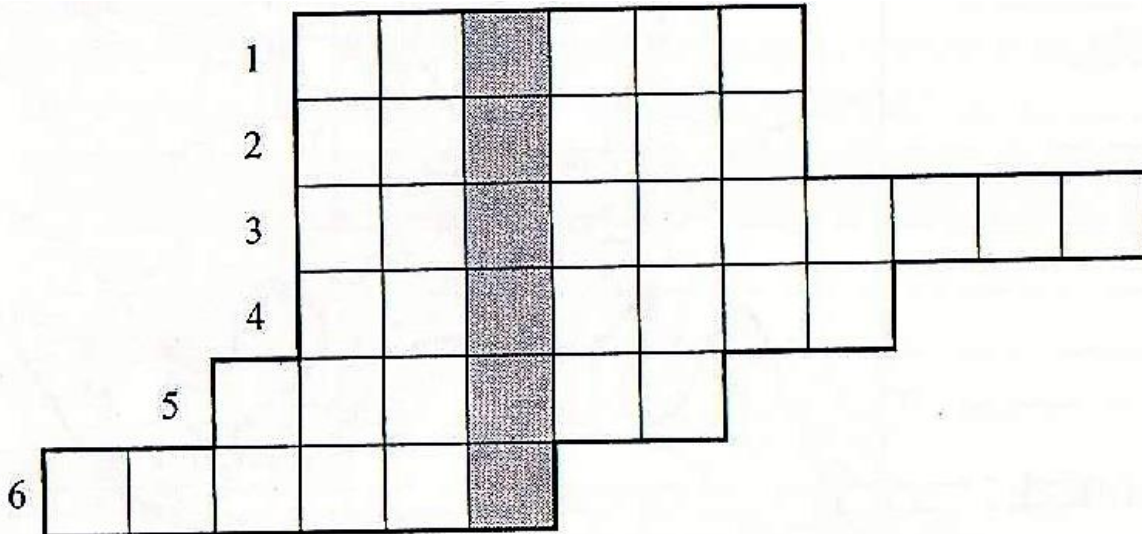
Na mapie Polski oznaczono numerami obiekty wpisane na listę Światowego Dziedzictwa Kultury i Przyrody UNESCO. **Uzupełnij** tabelę dotyczącą wybranych obiektów.

Nr na mapie	Nazwa miejscowości	Nazwa obiektu
1.		
2.		
4.		
5.		
6.		
7.		
9.		

Zadanie 23. (0 - 4 pkt.)

Rozwiąż krzyżówkę i **podaj** hasło.

1. Czarna skała powstała w głębi Ziemi bez dostępu tlenu z uwęglania między innymi drzewiastych paproci.
2. Skała metamorficzna powstała z przeobrażenia wapieni.
3. „Scementowany” piasek.
4. Składnik każdej skały to.....
5. Skała osadowa pochodzenia organicznego, zbudowana z twardych szkieletów i muszli zwierząt morskich.
6. Skała magmowa wylewna, najczęściej koloru czarnego.

Hasło:.....

